

3 АРАЗ, коли від виходу в світ роману **Феодосія Рогового «Свято останнього млива»** пройшов певний відрізок часу, можна з впевненістю сказати, що письменник, причому із своїм самобутнім талантом, збувся. І не тому, що книга з'явилася друком у такому представницькому видавництві, як «Радянський письменник» досить таки чисельним тиражем, а тому, що вона вже знайшла шлях до читацького серця. Не варто й говорити, що роман земляка, особливо ти ми, хто особисто знає автора, був зустрінутий дещо з настоженістю, мовляв, що можна сказати нове про давно сказане? І тут, звичайно, згадувалося шановне ім'я Олександра Довженка. Його знаменита «Поема про море». Не обходила увагою і повість Валентина Распутіна «Прощання с Матерой».

Саме тут на авансцену виходить, так би мовити, іронія долі. Справа в тому, що книга Феодосія Рогового була написана значно раніше, ніж твір його російського колеги. Просто її шлях до читача виявився дещо довшим. І це теж мало деякі свої переваги, бо автор мав змогу ще і ще раз зважити написане, а відтак дещо змінити в житті своїх героїв, окремі розділи доповнити або й пере-

робити. Ось таким осмисленим, вистражданим болями серця і потрапив роман вчителя з тихої замріяної Устимівки, що в Глобинському районі, на читачський суд.

Відразу треба сказати, що він не залишився і поза увагою в критиків. На вихід «Свята

Д. Д. Гордієнко, журналіст-пенсіонер: — Пам'ятаю перші кроки Феодосія Рогового в газеті. Був для нього, ніби хрещеним батьком на журналістській ниві. Відтоді минуло багато літ і не можу не порадуватись за свого учня. Роман «Свято останнього млива» своєрід-

ність автора із літературними законами, що й зумовило успіх.

Як бачимо, троє різних за фахом, родом занять, врешті, віковим бар'єром людей сходяться до спільної думки: книга повчальна, потрібна нашому читачеві.

Попри величезну кі-

манівцями, часто не схожими, складними. Вони надзвичайно прості, ці люди — Сидір Охмала, Оксана Кабачківна, Христя Ілютиха, Василю Димський, відвєць Протасій, Антін Лемішка. А ще вони мають в житті свій орієнтир. За нього їм править груша-дичка Сидора Охмали. «Всі пилки й сокири її минали, бо велено залишити для орієнтиру — якраз над нею проляже пароплавам морський шлях...».

І руль сівалки, і груша-дичка мають глибший підтекст: кожна людина окрім рівної життєвої лінії мусить мати і орієнтир своїх вірувань, переконань.

Мають свої «орієнтири» і Санько Машталір та Павлуша Ляпунівський, негативні персонажі книги, що уособлюють в собі все зле, що притаманне людському роду.

Ці нотатки не претендують на глибоке рецензування роману. Він ще чекає своїх дослідників, навколо нього точитимуться суперечки. Байдужим він залишити людей не може.

Там, де колись були Мокловоди виграють хвилі рукотворного моря. Його колішні мешканці живуть в заможних селах Пронозівці, Броварках, Бугаївці, продовжуючи свою благодородну справу: вирощують хліб на землі.

В. ЯРОШЕВСЬКИЙ,
журналіст.

◆ Книги наших земляків

ОРІЄНТИРИ ЖИТТЯ

останнього млива» надзвичайно тепло відгукнулася об'ємною рецензією «Літературна Україна». Але для автора надзвичайно цінною мусила бути думка читача, тобто того, для кого власне і писалася книга. Звичайно, не можна передати все те, що говорилося і говориться навколо книги, але окремі думки авторів цих рядків вдалося записати.

М. Ф. Безверхий, колгоспник: — Життя я прожив довге, давно восьмий десяток розміняв. Добре знаю і мокловодів, бо сам із тих країв. І хочу відверто сказати, що Феодосій Роговий добре, досконало знає наше сільське життя. Це книга про нас, людей, пов'язаних із землею. Вона проста як свята правда, а це — найголовніше.

на, ні в якому разі не схожа на інші, розповіді про складні життєві долі багатьох людей, що корінням зрослися із землею і волею не тільки автора, а й часу — поставлені в такі надзвичайні умови, де залишитися нейтральним не можна. Відрадно, що Ф. Роговий має власну манеру письма, власний стиль.

Г. М. Терещенко, письменник: — Роман прочитав, що називається, на єдиному диханні. Мовна палітра автора, позначена неповторним колоритом, візерунковими відтінками. І хоча мені здається, що дія книги дещо загальмована, це ніскільки не знижує її цінності. Вражає грамотний філософський підхід до розв'язання складної життєвої проблеми, ґрунтовна обі-

лькість героїв книги, насамперед, закарбовується образ Прокопа Лядовського. Для його характеристики автор віднаходить одне-єдине слово — Більшовик. І цим все сказано. А що лінія Лядовського єдиноправильна, знаходимо на підтвердження такі проникливі авторські рядки: «Наша сівалка йшла слідом, і я мимоволі стежив за Прокопом у роботі, за його

дужими руками, ледь зігнутий в ліктях, за кроком сягистим, а не легким, ніби весь час він долає підйом. Дослухалися до кожного слова рульового Прокопа Лядовського — Більшовика».

І переважна більшість мокловодівців крокує за своїм рульовим не лише весняним степом, а й життєвими